

Markedsblikk Mai 2023

Merkbart prishopp på årskontraktene

Til tross for en gjennomgående kald vår i både Norden og store deler av Europa, fortsetter strøm- og gassprisene å falle

Været: Den kjølige våren fortsetter

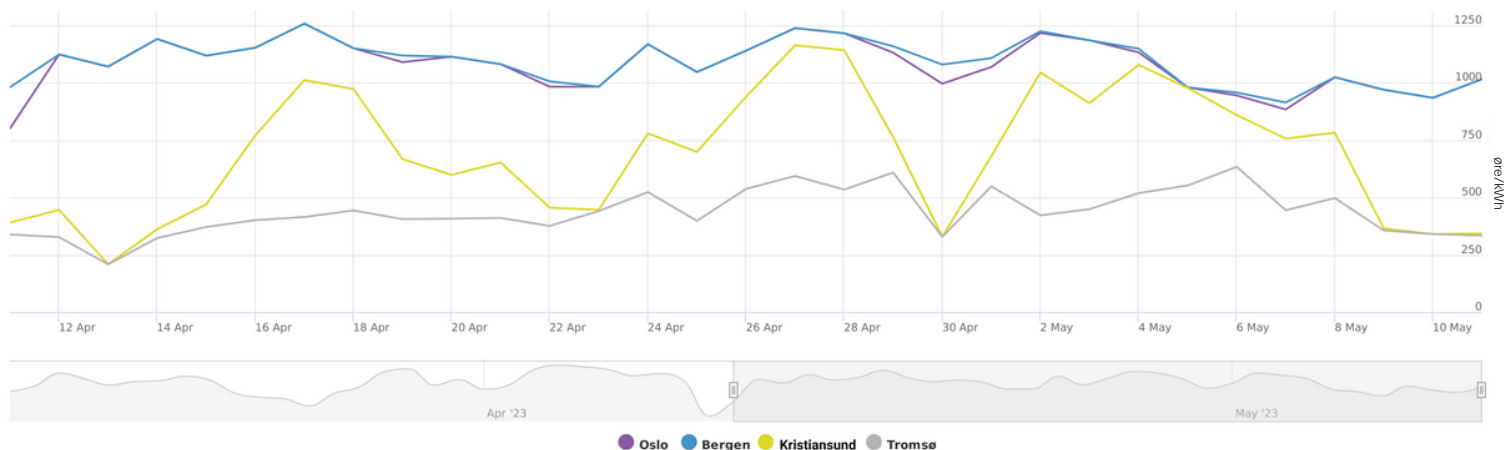
April ga oss noen perioder med varmt vær, men generelt sett var måneden preget av kjølig vær i Norden. Den kalde våren har bidratt til at snøsmeltingen i Norden er forsinket, men hydrobalansen har likevel bedret seg og er nå kun i et lite underskudd. Vindproduksjonen har denne måneden vært nær normalen for årstiden, men ser ut til å falle i begynnelsen av mai.

Stort prisfall i den korte enden av kurven

Den korte kurven: Det som var litt merkelig i april, var den fallende tendensen på de korte terminkontraktene på det nordiske strømmarkedet, mens årskontraktene har steget kraftig i pris. Q3-23-kontrakten kostet 50,35 EUR/MWh i slutten av april, en nedgang på nesten 20 % for denne måneden. Det er ikke noe spesielt ved værutsiktene akkurat nå som påvirker markedet. Været er litt kjøligere enn vanlig i Norden, mens hydrobalansen er i et lite underskudd, men det er ikke noe som ser ut til å påvirke markedet nevneverdig så langt.

Den lange kurven: Kvartalskontrakten falt altså med nesten 20 % i april, mens årskontrakten for 2024 økte med ca. 11 %. Slike motsatte bevegelser er sjeldne, og det er ingen klar grunnleggende forklaring på hvorfor vi har sett denne utviklingen. Den beste forklaringen er muligens at prisdifferansen mellom Norden og Tyskland er mye større på årskontrakten enn den er på kvartalskontrakten, og at markedet derfor i øyeblikket føler behov for å handle de nordiske årskontraktene litt oppover, for å oppnå en mer korrekt prissetting.

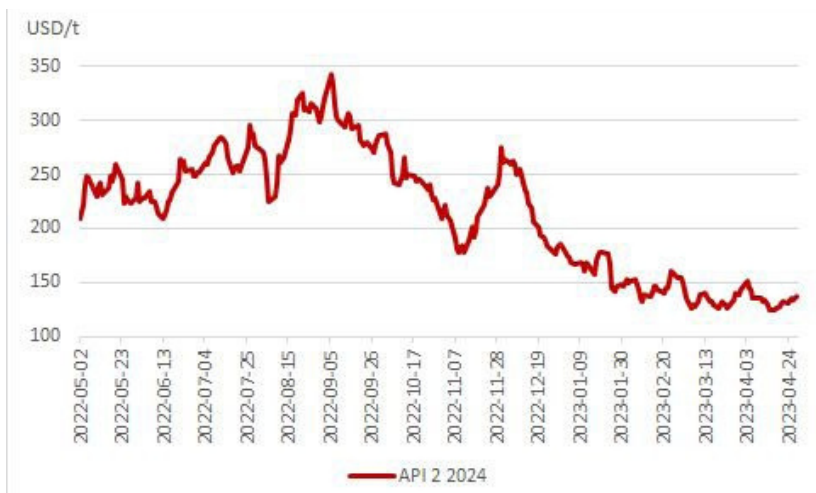
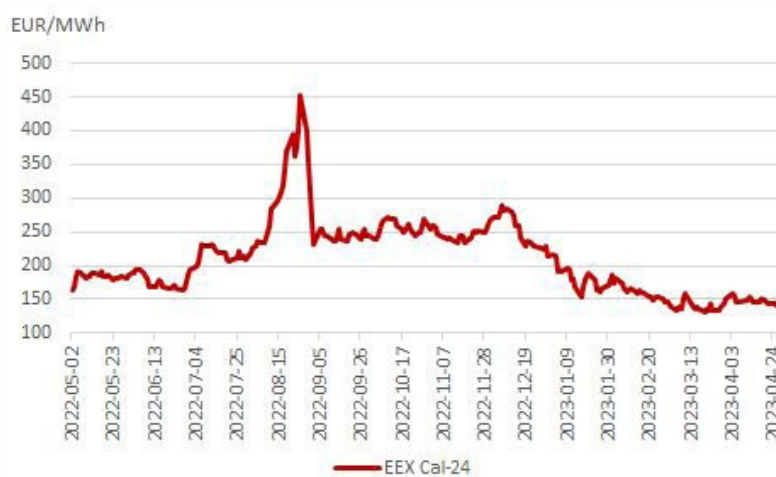
Utviklingen i områdeprisene i øre/kWh

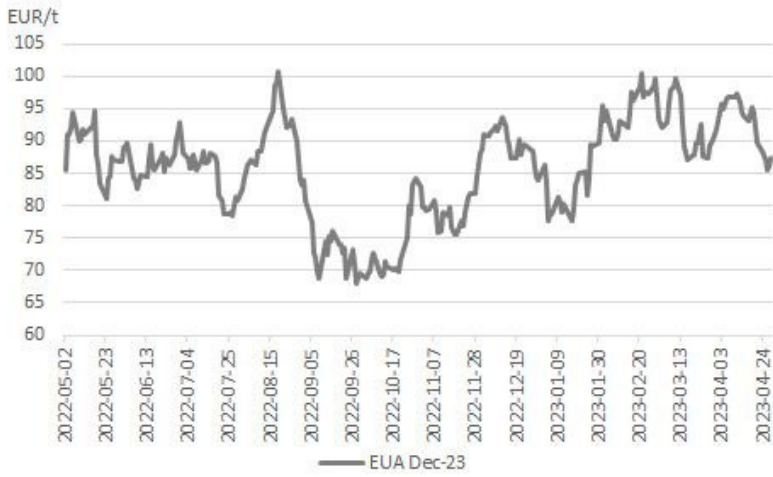

Olje: Frykten for en ny global finanskriser har for alvor fått fotfeste i oljemarkedet, der det er mindre tro på at man kan unngå et fall i den globale etterspørselen. Dette har ført til prisfall, og i slutten av april kostet et fat Brent-olje ca. 79 dollar, ca. 8 % mindre enn for en måned siden. Markedet gjenvant også litt av optimismen etter at Kina begynte å gjenåpne samfunnet etter flere år med koronanedstengninger, men de siste nøkkeltallene fra landet er skuffende og tyder på at den økonomiske oppgangen ikke går fullt så raskt som først antatt. En ny runde med produksjonsbegrensninger fra OPEC klarte heller ikke å stoppe prisfallet i april.

Gass: Vi har vært gjennom nok en måned med fallende priser på det europeiske gassmarkedet. Siden de ufattelige prisnivåene fra 2022 har pila i markedet, med få avbrudd, pekt nedover, og kontrakten for juni på TTF-gassbørsen kostet ca. 38 EUR/MWh. Dette er et fall på ytterligere 20 % i løpet av måneden og for øvrig mer enn en halvering siden nyttår. Prisene har også vært stabilt lave på dagsmarkedet, og dette skyldes dagens solide forsyningssituasjon samt den grunnleggende optimismen om at Europa trolig vil klare å fylle opp gasslagrene på hele kontinentet før neste vinter.

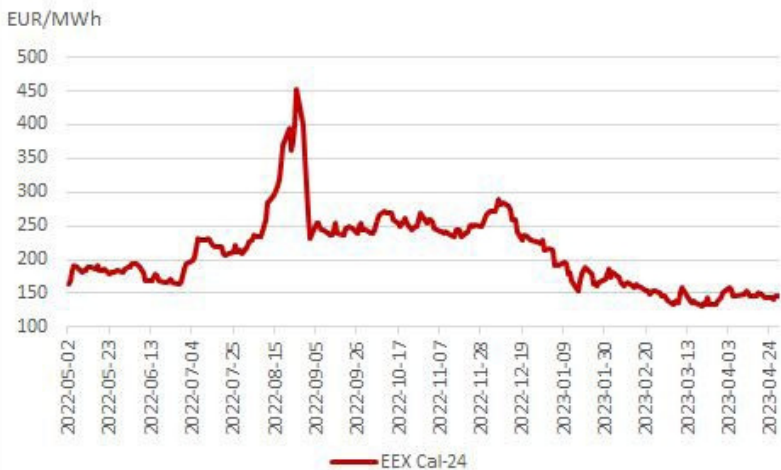
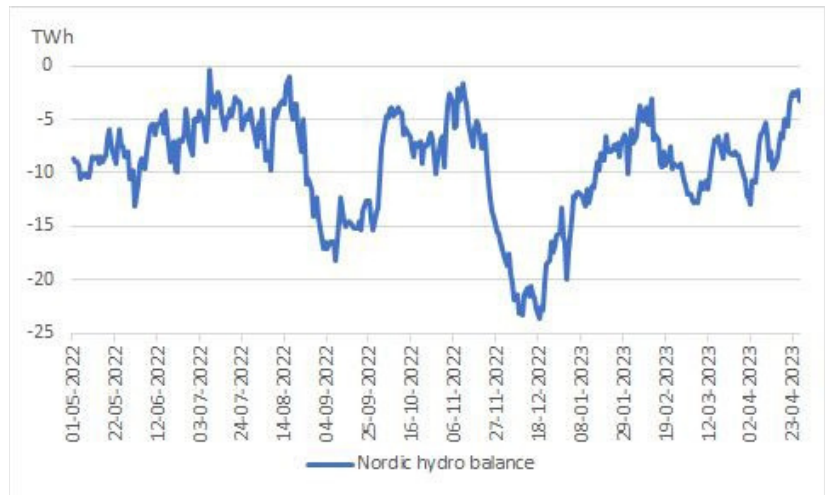

Kull: I motsetning til de stabile prisfallene på gassmarkedet, ser det ut til at det europeiske kullmarkedet har gjenvunnet noe fotfeste. Prisene falt i april, men i andre halvdel av måneden har prisene faktisk vært jevnt stigende. Denne utviklingen tilskrives økt etterspørsel i Asia, der spesielt Kina har økt kullforbruket. Som verdens største kullforbruker er Kina enormt viktig for prisutviklingen i resten av verden, og det kommer mindre kull til Europa når prisene stiger i Det fjerne østen. I begynnelsen av mai koster et tonn kull ca. 139 dollar, som er et marginalt fall for april, men en stigning siden midten av måneden.

CO2: April var den siste måneden hvor det var mulig å kjøpe kvoter for å dekke utslipp i 2022, men stigningen i etterspørselen var ikke så påfallende i år, og CO2-kvotemarkedet falt derfor i pris i denne måneden. I tillegg viste EUs siste markedsreform seg å være mindre omfattende enn markedet hadde fryktet. Dette fikk prisene til å falle, og med en sluttpris på 85 EUR/MWh 1. mai ligger markedet nå på rundt det laveste prisnivået på tre måneder. Det er imidlertid kjent at utviklingen kan snu raskt, og vi kan fort få se at prisene stiger igjen dersom spekulative aktører gjør sitt inntog på markedet igjen.

Hydrologi: Til tross for noen milde uker har våren så langt vært gjennomgående kald i Norden, og det forsinker snøsmeltingen. De lave temperatuene fører til at vannet blir liggende i fjellet som snø, og dermed faller vannstanden i de nordiske vannmagasinene. Hydrobalansen, som beregner både vannet i fjellet og i magasinene, opplevde at underskuddet nesten var borte, men tørre værutsikter for begynnelsen av mai betyr at dette underskuddet kan stige igjen. Til tross for det relativt kjølige vårværet, forventer vi at snøsmeltingen tar seg opp i løpet av mai, da temperatuene alt annet likt forventes å stige.

Tyskland: I motsetning til den nordiske 2024-kontrakten, som jo har steget merkbart i april, har vi sett fallende priser i Tyskland. Dette skyldes først og fremst utviklingen i de allerede nevnte markedene, der spesielt de kontinuerlig fallende gassprisene fortsetter å presse de tyske strømprisene nedover. Landets 2024-kontrakt har falt til 147 EUR/MWh, som er marginalt lavere enn nivået for en måned siden. Kaldt vårvær la en demper på prisfallene. April var også måneden da Tyskland tok sine siste kjernekraftreaktorer ut av drift, etter mange års debatt om kjernekraftsektorens fremtid i landet.

Konklusjonen.

Den korte kurven: Vi befinner oss for tiden i en situasjon der markedet ser mye på makroøkonomiske signaler, for eksempel risikoen for en ny finanskriser. Endringer i været kan selvsagt fortsatt trekke markedet i ulike retninger, men vi tror ikke vi vil se store variasjoner i prisene basert på mindre endringer i prognosene, slik vi ellers har opplevd på denne tiden av året.

Vi tror på en nøytral eller svakt stigende tendens i markedet i mai. Mye ser ut til å handle om hvordan markedet opplever at kontraktene er priset i forhold til det tyske markedet, noe som antakelig er årsaken til de merkbare stigningene på den lange enden av kurven i april. Det kan saktens være dette temaet som kan skyve prisene i den ene eller annen retningen i mai. Hydrobalansen ligger nær 0, og derfor er det ingen stor panikk blant vannkraftprodusentene med tanke på når snøsmeltingen vil komme ordentlig i gang.

Den lange kurven: Manges øyne er rettet mot Asia for tiden. Kina har endelig lempet på landets strenge koronaregler, men de siste veksttallene fra landet har vært skuffende, og frykten for en ny resesjon er økende etter at kineserne ikke kunne presentere bedre økonomiske resultater. Markedene i Europa vil helt sikkert holde et øye med dette utover i mai, da en ny finanskriser eller global resesjon kan få store konsekvenser for råvare- og strømprisene.

Men i den lange enden av kurven tror vi mest på en nøytral eller moderat stigende utvikling i mai, med mindre vi får noen uventede endringer i den grunnleggende situasjonen. En potensiell joker i spillet kan, som så ofte før, når sommeren nærmer seg, være de franske kjernekraftverkene. Inntil videre forventer franskmennene høy produksjon fra anleggene, men potensielle nedstengninger kan sende prisene oppover, også i resten av Europa.

Prisprognose for Midt-Norge.

Periode (kvartal/år)	Prognose i øre/kWh
jun.23	44,96
Juli-23	42,79
Q3-23	48,01
Q4-23	56,29
2024	62,08
2025	73,55
2026	77,02
2027	77,78

Gjennomsnittsprisen for april i NO3 var 69,61 øre/kWh. Laveste gjennomsnittsprisen for ett døgn i april var 24,01 øre/kWh, høyeste 134,68 øre/kWh. April var en kjølig måned som førte til høyt forbruk. I tillegg er snøsmeltingen forsinket. Vi forventer imidlertid fallende leveringspriser i mai, i takt med at temperaturene stiger og forbruket faller.

Kjernekraft.

April ble en historisk måned da Olkiluoto 3-reaktoren i Finland endelig startet opp med kommersiell produksjon etter hele 14 år med forsinkelser og enorme budsjettoverskridelser. Reaktoren vil være helt avgjørende for å sikre lavere strømpriser i Finland, etter mange år hvor finnene har hatt de høyeste strømprisene i Norden.

Det svenske Forsmark-anlegget ble rammet av plutselig produksjonsstans i april, da en kortslutning førte til at to av anleggets reaktorer ble stengt. Dette førte til perioder med høye priser i Sør-Sverige, men reaktorene var tilbake i drift noen dager senere. Svenske TSO jobber nå med å undersøke hva som førte til kortslutningen.

Ta gjerne kontakt for en hyggelig kraftprat!

Turid H. Sevaldsen, KAM-Storkundeansvarlig

Mobil: +47 99 28 15 04 / E-post: turids@neas.mr.no

NEAS